

När många
målar framtiden i svart
**erbjuder Sveriges bönder
den i grönt.**

**Landsbygden
LEVERERAR**

När det gröna näringslivet växer skapas jobb åt många – åt långt fler än de som arbetar inom trädgårdsnäring, jord- och skogsbruk.

Regeringsförklaring

2018–2022 från

Sveriges gröna näringsliv

I **september** kommer statsministern för nästa regering att läsa upp regeringsförklaringen för mandatperioden 2018-2022.

Inför höstens val är det många som målar framtiden i svart. Sveriges gröna näringsliv med entreprenörer i hela landet ser den i grönt och kan vara med och lösa flera av de samhällsutmaningar vi står inför. Som ett stöd till arbetet med att utforma nästa regeringsförklaring har vi på tre områden utformat konkreta förslag för en hållbar framtid.

Vi kan bidra med följande:

- 50 000 nya jobb i hela Sverige
- Hälsosam och miljövänlig mat till alla
- Biobränsle som kan ersätta fossilt

Oavsett vem som blir statsminister efter höstens val så är Sveriges gröna näringsliv och lantbruksföretagare redo att bidra. Ökad sysselsättning i hela landet, hållbar och hälsosam offentlig mat och klimatomställningen är frågor som är viktiga oavsett partifärg. Med rimliga spelregler kan företagen inom det gröna näringslivet bygga framtidens Sverige.

Sveriges gröna näringsliv har en nyckelroll för utvecklingen i hela Sverige. När allt fler bor i städer blir vårt bidrag till livsmedelsförsörjning och klimatomställning ännu viktigare. Vi har därför tagit initiativ till en förnyad diskussion om hur vi får utvecklingskraft i hela Sverige. Det är avgörande eftersom städer och landsbygd är ömsesidigt beroende av varandra. Vi hoppas att nästa regering vill vara delaktig i denna diskussion och under kommande mandatperiod börja genomföra nya reformer för att få hela landet att växa.

Med vänlig hälsning

Sveriges gröna näringsliv*

*) Med det gröna näringslivet avses verksamheter med bas i jord, skog, trädgård och landsbygdens miljö. Denna definition innefattar också livsmedelsindustri och skogsindustri som förädlar en stor andel av de produkter som dessa verksamheter genererar.

50 000 nya jobb i hela Sverige

När det gröna näringslivet växer skapas jobb åt många – åt långt fler än de som arbetar inom trädgårdsnäring, jord- och skogsbruk. De nya jobben sprids över landet och mellan olika sektorer i näringslivet. Med rätt politiska åtgärder kan vi skapa 50 000 nya jobb fram till 2030.

Utöver 29 000 jobb inom jordbruket och 5 000 jobb inom skogsbruket väntas bland annat närmare 4 000 jobb inom handeln, 1 500 i livsmedels- och dryckesindustrin och nästan 1 000 jobb inom hotell och restaurang skapas. Dessutom skapas några tusen jobb inom transportnäring, byggindustri, banker med mera.

Till detta kommer nya jobb inom verksamheter som turism, entreprenad och vattenbruk, näringar som hela tiden växer. Totalt handlar det om drygt 50 000 nya jobb fram till 2030.

...och nästan 3,5 miljarder kronor i extra skatteintäkter

...som skulle räcka till en förstärkning med cirka 6 500 sjuksköterskor eller närmare 7 000 poliser.

Så här har vi räknat

Skatteintäkter:

Enligt Jordbruksverket är snittårslönen för en anställd i jord- och skogsbruket mellan 208 000 – 224 000 kronor. Låt oss räkna på 215 000 kronor per år för dessa och relaterade jobb. 50 000 nya jobb motsvarar då 11 miljarder kronor per år i beskattningsbar inkomst. Med en

kommunal genomsnittlig skattesats på 32,12 procent och arbetsgivaravgifter på 31,42 procent enligt ekonomifakta ger 50 000 nya jobb i och omkring jord- och skogsbruket nästan 3,5 miljarder kronor i extra kommunalskatt. En sjuksköterska eller en polis har en snittårslön på omkring 400 000 kronor, vilket ger en total lönekostnad på drygt 500 000 kronor per år.

Konkreta förslag till nästa regering

Gör det enklare och billigare att anställa:

► *Sänk arbetsgivaravgifterna*

Lönekostnaderna är ofta den helt dominerande kostnaden i ett företag och avgör i hög grad konkurrenskraft och tillväxtmöjligheter.

► *Minska regelkrånglet*

Företagare i Sverige, och speciellt småföretagare, behöver färre och bättre regler för att kunna utveckla sin verksamhet. Regelverk, kontroll och tillsyn ska gynna tillväxt och konkurrenskraft.

► *Skapa konkurrenskraftiga villkor i företagandet*

Konkurrenskraft är själva grunden för lönsamhet och tillväxt. Därför behöver stat och kommun alltid ha fokus på vad deras beslut innebär för konkurrenskraften i det enskilda företaget.

► *Underlätta för livsmedelsexporten*

Arbeta aktivt för att göra det lättare för livsmedelsproducenterna att nå olika exportmarknader. De senaste åren har exporten ökat och värdet uppgår idag till cirka 70 miljarder.

Skapa bättre förutsättningar för att driva företag:

► *Satsa på fungerande infrastruktur*

Fungerande infrastruktur är en förutsättning för att kunna driva företag på landsbygden. Väl fungerande mobilnät, bredband, bra vägar och post är exempel på viktiga frågor. Bredbandet ska vara lika bra på landet som i stan. Det är en förutsättning för att människor ska kunna bo och driva företag på landsbygden.

► *Straffbeskatta inte avstånd*

Slopa tankarna om vägslitageskatt. Låt det vara möjligt att transportera förnybar råvara även från mark som inte ligger nära hamn eller järnväg.

► *Förenkla skattereglerna för enskilda näringsidkare*

Genomför Skatteförenklingsutredningens förslag.

Underlätta utvecklingen av det gröna näringslivet:

► *Utforma en strategi för gröna YH-utbildningar*

Ta fram en utbildningsstrategi som satsar på gröna yrkeshögskoleutbildningar (YH-utbildningar) så att det gröna näringslivet kan fyllas på med kvalificerad arbetskraft och nya företagare. Strategin behöver bland annat innehålla hur utbildningar kan bli långsiktiga, attraktionskraft till utbildningarna och hur utbildningarna kan ges både som grundutbildning och som påbyggnadsutbildning.

► *Säkra en långsiktig finansiering av behovsmotiverad forskning och innovation*

Det behövs långsiktig och trygg finansiering för konkret forskning och innovation inom det gröna näringslivet. Till exempel växtförädling, digitalisering, resurseffektivitet, byggnation och management.

► *Fortsätt att möjliggöra de investeringar som är nödvändiga i den biobaserade ekonomin*

Till exempel genom satsningar på lokala och regionala testbäddar och tillgång till riskkapital.

VISSTE DU ATT:

- De gröna näringarna är mer jobbskapande än andra branscher, en miljon kronor i ökad omsättning innebär 2,5 nya jobb, motsvarande siffra i övriga näringslivet är 1,4 nya jobb.
- 42 procent av de som jobbar inom jordbruket och 38 procent av skogsägarna i Sverige idag är kvinnor.
- Jord- och skogsbruk sysselsätter tillsammans 107 100 personer eller 2,3 procent av de sysselsatta i Sverige.
- Jord- och skogsbruket står för 1,2 procent av BNP.
- Livsmedels- och skogsindustrin sysselsätter 113 800 personer och står för 2,4 procent av BNP.
- Om varje svensk byter ut ett kilo importerad ost till svensk så skapar det 900 jobb.
- Det finns 500 000 hektar jordbruksmark i Sverige som inte utnyttjas till sin fulla potential, eller inte alls.
- Nettoexporten av skogsprodukter motsvarar Sveriges samlade kostnader för sjukhusvård.

Miljövänlig och hälsosam mat till alla

Alla borde ha rätt till hälsosam och hållbar mat även på skolor, sjukhus och i äldreomsorgen. Det går att öka andelen svenska och lokalt producerade livsmedel inom den offentliga sektorn. Varje dag serveras tre miljoner måltider i skolan, vården och omsorgen. Som vuxen, frisk konsument kan man välja själv i butiken. Som barn, sjuk eller gammal på ett boende får man äta det som serveras. Även de som inte kan välja ska få äta bra.

Fler kommuner kan, om de vill, upphandla mat som ligger i nivå med svensk lagstiftning. Idag finns det fortfarande kommuner som går mer på pris än på mat producerad enligt svenska lagar och regler. Det innebär att mer än 30 procent av offentligt upphandlad mat (*DKAB Service storköksrapport 2017*) inte lever upp till Sveriges lagar om djurskydd och växtodling.

VISSTE DU ATT:

- Sverige är ett av de industrialiserade länder som importerar störst del av de livsmedel som befolkningen efterfrågar.
- Skolor och sjukhus i Sverige kan servera kött från djur som fötts upp på ett sätt som är brottsligt i Sverige och skulle ge en bonde hårda straff.
- Svensk djuruppfödning har den lägsta antibiotikaförbrukningen i EU.
- Tack vare det öppna, betade landskapet skapas en miljö där många arter av växter, fåglar och insekter lever och trivs.

I svensk djurproduktion används till exempel inte antibiotika i förebyggande syfte, det varken behövs eller är tillåtet. Tack vare Sveriges bönders omsorg kan djuren hålla sig friska, de behandlas enbart individuellt om de blir sjuka. Sverige använder minst antibiotika i EU.

Det finns ett EU-beslut om förbud mot att kupera smågrisarnas svansar. Många länder väljer att göra det ändå eftersom stressade grisar kan bita i varandras svansar. I Sverige kuperar vi inte knorren, och vi håller djuren på ett sätt som gör att man kan undvika det stressade beteendet.

Ändå väljer en del kommuner fortfarande att upphandla mat som skulle vara olaglig att producera i Sverige. Eftersom den är billigare. Och trots att den bidrar till att försämra både humanhälsa och djurhälsa.

Matproduktion skapar jobb och tillväxt

Offentliga medel ska användas klokt. Varje satsad krona på lokalt upphandlad mat genererar ett mer värde i den lokala ekonomin. Men det är också en fråga om moral, att det offentliga upphandlar i paritet med det man kräver av böndernas produktion.

**Sverige
blir vad vi
ÄTER**

En del kommuner väljer fortfarande att upphandla mat som skulle vara olaglig att producera i Sverige. Eftersom den är billigare.

Det finns ännu fler aspekter på vikten av att upphandla svenskt, eller lokalt. När riksdagen nu har tagit beslut om en nationell livsmedelsstrategi är det dags att gå från ord till handling. Svenska råvaror tryggar de offentliga måltiderna, även i krissituationer, och bidrar till ökad livsmedelsproduktion och därmed jobb och hållbar tillväxt i hela landet. Kommuner som ställer hårdare krav på den mat som serveras i skolor och på äldreboenden medverkar också till att skapa fler lokala jobb.

Sveriges konsumenter vill ha säker, närproducerad, klimatsmart och hälsosam mat som producerats med omsorg om både djur och miljö. Det är något som Sveriges bönder bejakar och vill bidra till genom utveckling av såväl produktionen som produktutveckling.

Konkreta förslag till nästa regering

► *Skapa tydligare riktlinjer för upphandlingar*

Besluta om tydligare riktlinjer som blir vägledande och stödjande för upphandlingsenheter.

► *Ställ krav motsvarande svensk lagstiftning vid offentlig upphandling*

Det är rimligt att alla livsmedel som upphandlas av det offentliga har producerats i nivå med de djurskyddskrav och regelverk för växtodling som gäller för den svenska produktionen.

► *Ersätt producenterna för mervärden som inte går att ta ut på marknaden*

Se till att det utgår offentliga ersättningar för de kollektiva nyttor som inte ersätts via marknaden. Som till exempel högre djurvälstånd eller biologisk mångfald i betesmarker.

► *Stärk betydelsen av samhällsmål inom livsmedelsproduktionen*

Låt samhällsmål inom livsmedelsproduktion väga lika tungt som andra samhällsmål och skapa därigenom rätt förutsättningar för en ökad svensk livsmedelsproduktion.

Biobränsle kan **ersätta fossilt**

Framtiden växer på åkern och i skogen. Det gröna näringslivet är grunden i den fossilfria, hållbara och trygga framtiden.

Utvecklingen mot ett samhälle mer baserat på biomassaresurser, istället för på fossila bränslen och material, går nu allt snabbare. Biobränslen svarar idag för mer än en tredjedel av Sveriges totala energianvändning. Sverige tillhör de länder som kommit längst mot ett uthålligt energisystem. Samhällsvinsterna är påtagliga genom ett minskat oljeberoende och en bättre miljö. Det skapar hållbar tillväxt och jobb i hela landet.

Med rätt förutsättningar kan allt som växer i skogen eller på åkern ersätta fossil energi, betong, plaster, metaller och andra icke förnybara produkter. Gödsel från djuren kan bli bränsle. Biogas kan också uppgraderas till drivmedel i form av fordonsgas. Rötade rester kan dessutom återföras till åkern i form av viktiga näringsämnen.

Vi ska minska vår egen klimatpåverkan och anpassa oss till förändringarna. Men vi har också ett erbjudande till samhället. Genom att aktivt bruka mark, grödor, skog, sol och vind kan vi leverera hållbart producerad mat, förnybara material och förnybar energi. Och samtidigt fånga och lagra koldioxid. De svenska skogarna tar upp 83 procent av Sveriges totala utsläpp av koldioxid.

Att bruka skog är att planera för framtiden. Vi har i Sverige 300 000 skogsägare med olika mål för sin skog. Gemensamt för de flesta är en vilja att skapa något gott för kommande generationer. Den skogsägare som idag planterar eller röjer sin skog gör det utifrån en önskan att skapa en värdefull skog för framtiden.

Skogsbruk och skogsnäring är avgörande och unika för Sveriges möjlighet att klara klimatomställningen. För en fortsatt positiv utveckling för skogen och för att gå mot ett mer biobaserat samhälle krävs investeringar i skogsbruk och förädling av skogsprodukter. Det är viktigt att den absoluta huvuddelen av skogen fortsatt kan brukas, och att detaljregleringar inte hämmar brukandet.

**Framtiden
VÄXER på
åkern och
i skogen**

Med rätt förutsättningar kan allt som växer i skogen eller på åkern ersätta fossil energi, betong, plaster, metaller och andra icke förnybara produkter.

Konkreta förslag till nästa regering

► *Stärk ägande- och brukanderätten*

När det goda ägandet utövas av många, där olika idéer tillåts utvecklas, skapas dynamik i företagande och brukande till nytta för hela samhället. Äganderätten ska bara kunna inskränkas då verkligen angelägna allmänna intressen motiverar intrång. Utveckla metoden för att väga olika allmänna intressen mot varandra, till exempel när biologisk mångfald ställs mot klimatåtgärder i skog och mark. Ge ägaren full kompensation för inskränkningar i äganderätten. Inse att ökat brukande

VISSTE DU ATT:

- Idag är nästan 80 procent av det fordonsbränsle som tankas i Sverige fossilt.
- Tre kossors årsbajs kan producera energi som räcker till ett års bilkörning.
- 70 procent av växthusgasutsläppen från maten vi äter kommer från importerad mat.
- Svenskt jordbruk står för endast 3 procent (4,7 år 1990) av den totala vattenanvändningen i landet. Gräset växer gott på regnvatten, så betande djur konkurrerar inte med människan om vattnet.
- Betesmarker med träd är värdefulla, de ger inte bara ett bra kött, biologisk mångfald och ett varierat landskap utan binder också kol.
- Produktionen av ett kilo nötkött från Latinamerika skapar klimatutsläpp motsvarande sex kilo svenskt respektive fyra kilo västeuropeiskt kött.
- Den svenska produktionen av proteinfoder har mer än fördubblats de senaste 15 åren.

av jord och skog är lösningen på många av våra klimat- och hållbarhetsfrågor. Till exempel får inte Artskyddsförordningen eller strandskyddet avsevärt försvåra pågående jord- eller skogsbruk.

► *Nationellt skogsprogram*

Ett nationellt skogsprogram behövs som en del i övergången till en bioekonomi för att säkerställa skogsråvara, långsiktighet i utveckling av klimatvänliga produkter baserade på träråvara, utvecklat trähusbyggande, forskning och export.

► *Skapa bättre produktionsförutsättningar för förnybart*

För att Sverige ska klara dagens utveckling krävs ett aktivt och innovativt grönt företagande i hela landet. Idag importeras nästan 50 procent av Sveriges fossila olja från Ryssland. Genom att öka den inhemska produktionen av förnybara drivmedel tryggar vi Sveriges självförsörjning och en inhemska livsmedelsförsörjning vid kris.

► *Utveckla åtgärder som stimulerar mer inhemska produktion av biodrivmedel och andra biobaserade produkter från jord- och skogsbruket*

Reduktionsplikten som tvingar drivmedelsbolag att blanda in biodrivmedel i bensin och diesel är ett steg på vägen, men mer behövs.

► *Fatta långsiktiga beslut och säkerställ rättvis konkurrens för rena biodrivmedel*

Det behöver göras i harmoni med EU-politiken så att investerare vet vilken skattepolitik som gäller efter 2018 och vågar bygga ut till exempel bioraffinaderier. I dagsläget konkurrerar svensk biogas med biogas från Danmark som subventioneras två gånger, en gång i Danmark och en gång i Sverige. Rättvisare konkurrensvillkor ökar framtidstron och främjar den svenska biogasproduktionen.

Alla som vill leverera
hållbara vallöften är välkomna
att höra av sig till LRF.
Mejla val@lrf.se.

GRÖNT
är det nya
svarta